

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Lapvezér: Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Felölős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	----------------------------------	--	-----------------------------------	--

Hazaárulók leszünk.

Baja, márc. 26.

Amikor a függetlenségi és 48-as pártból kivált képviselők csoportja a „függetlenségi balpárt” nevet fölvevő párttá alakultak, némi örömet és meglepedést éreztünk és csendesesen, önmagunkban bizalommal néztünk az új párt működése elé. Mert furcsa volt az állapot a magyar képviselőház tanácskozó termében. A magyar nemzeti ellenzéknek hire, irmagja se volt.

A parlament ellenzékének teendőit, az ellenőrzést nem magyar ellenzék, hanem a haza ellenségei, horvátok meg a képviselőházba került nemzetiségi agitátorok végezték.

Aminthogy minden ember szükségesnek tartja a képviselőházban az ellenzék, azonképpen veszedelmesnek tudjuk a nemzetiségek és horvátoknak a szereplését.

Ezért kísértük rokonszenvvel a függetlenségi párt kebeléből kivált disszidenseknek ellenzéki párttá való tömörülését.

Sajnos azonban, a disszidensek nagyon hamar eljátszották az ország rokonszenvét. Már a debreceni kiruccanás, ahol a nemzet vezérei ellen a legdurvább kifejezéseket használtak, visszatetszést keltett.

A keddi szavazás alkalmából rögtönzött műfelháborodás és tumultus a meghatározottabban visszatetsző volt.

Valamelyik ifjú óriás kiugrasztotta az eddig rejtgetett nyulat a bokorból, amikor ökleit rázva, tajtékzó dühvel kiáltotta:

— Leszünk mi még hazaáruló darabontok. *Szövetkezünk a nemzetiségekkel.*

Nem. Az a magyar ellenzék, amely

eszközeiben és a fegyvertársakban annyira nem válogató, amelyik ennyire szószerint veszi az ördöggel való cimborálás elvét, az nem érdemel rokonszenvet

Lehullott a balpárt leple. Nekik szerepelniök kell. Az ő nevüknek mindennap az újságban kell lenni. Nem a közjó szolgálatában ágálnak az apró óriások, hanem inkább a szereplési vágyakat akarják kielégíteni. Ha mindjárt azon az áron is, hogy:

„Leszünk hazaárulók, szövetkezünk a nemzetiségekkel.”

Szomorú, hogy így fest a magyar ellenzék.

X.

Feltűnést keltő találmány.

Baja, márc. 26.

Fenti című napihirünkre vonatkozólag Kőszegi Károly úr a „Kőszegi”-féle talajművelő gép részvénytársaság vezérigazgatója az alábbi cikket küldte szerkesztőségünknek. Az igazság érdekében helyt adtunk a cikknek azon megjegyzéssel, hogy mi a kérdéses közleményt szószerint Horváth gépész-mérnök úr egy közeli hozzátartozójától kaptuk:

Fenti című napihir írójának naptári órája, úgylátszik nagyon siet, mert midőn cikke a helyi lapokban megjelent, mi még csak március 22-ikét irtunk, tehát még 10 nap választott el április elsejétől, következésképpen cikke „április tréfának” kissé korai volt.

De úgylátom ezenfelül, hogy a napihir író talán azt gondolja, miszerint Magyarországnak nincsenek oly szakképzett technikusai, kik constalálni képesek volnának azt, hogy az állítólagos Turul ekéről írott adatok a 20-ik század leghihetlenebb csodái.

Ilyen kézzelfogható lehetetlenségeket, képtelenség a gazdaközönségnek bebeszélni, szak-

emberek pedig, nevetni kényszerülnek rajta, de annak fel nem ülnek.

Minden lapnak kötelessége az, hogy olvasó közönségnek oly hírekkel szolgáljon, mely a tiszta igazságnak megfelel ez alkalommal azonban a helyi lapok szerkesztőségeinek hamis adatok jutottak kezeikhez. Az igen tisztelt szerkesztő urak, természetesen nem győződhetnek meg személyesen minden egyes hír valóságáról, különösen ilyen szakkérdésekben. Így most az olvasó közönség két probléma elé van állítva, vagy felelni az ily fizikai és technikai képtelenségekre, vagy sajnálkozólag lemosolyogni azokat. Ha az említett hirt egy laikus írja, úgy figyelemre sem méltatja az ember, itt azonban egy mérnök a szerző, ki ilyesmit kitalál, természetesen papíron, a Fowler-féle eke és a Kőszegi-féle kapológép kocsijának összecombinálásából. Ebből kifolyólag kénytelen vagyok a közönséget az állítólagos Turul eke mivoltáról kissé jobban felvilágosítani.

A Turul eke nem létezik, szabadalmazva nincsen, de nem is lehet, mert a Kőszegi-féle motoros kapológép kocsialkotmánya, nem képezheti a Horváth-féle szabadalom tárgyát, az ekét, melyet Horváth úr az én gépem rá-májába beépíteni óhajtana, szintén nem lehet szabadalmaztatni, miután mások szabadalmaiból összeállított kombinációkra, még senki sem kapott, de nem is kaphat szabadalmat, mert más tollaival ékeskedni, ezidőszent még nincs megengedve.

Nem mulaszthatom el nevezett feltaláló urat figyelmeztetni óriási számadási eltévelyedéseire, melynek egy mérnöknel, kinek teóriájában már a praksisnak is meg kell lenni, nem volna szabad előfordulnia.

A Turul-motor eke állítólag 15 órás munkanap alatt 40—50 katasztrális holdat képes elvégezni. A feltaláló úr igen dobálódzik a a holdakkal, mert a 40—50 hold közötti 10 katasztrális holdnak a felszántása papíron, igen csekélységnek látszik, de ez a különbség a Fowler-féle gőz-ekének majd egy 1/2 napi munkájába kerül.

Ha nevezett Turul eke egy öl szélességet fog egy menetben, akkor annak 9120 méter sebességgel kell járni óránként, vagyis percnként 152 métert kell haladnia. Ezen sebes-

Hazaftas tisztelettel van szerencsém jelenteni, hogy a

BAJA középponttal

mult évi november hó 15-én átvettem. Amidőn e körülményt tisztelettel jelenteném, nem mulaszthatom el, hogy szives figyelmét ne hívjam fel ama tényre, hogy a »Hazai Általános Biztosító Társaság« hazánk egyik legelső rangú biztosító intézete, mely úgy alacsony díjtételeivel, mint a legmesszebb menően méltányos kárbecslései, illetőleg azok gyors és pontos kifizetése által Magyarországnak egyszersmind legnépszerűbb biztosító-intézetévé lett. Csakis ez a körülmény készítetett arra, hogy e társaság vezérképviseletét elvállaljam s abban a meggyőződésben vagyok, hogy tisztelt ügyfeleink meglegedését minden irányban ki fogjuk nyerni tudni. — Nagyrabecsült támogatását kérve, hazafias tisztelettel

Társulatunk minden községben képviselve van.

DRESCHER GYULA, BAJA.

„Hazai Általános Biztosító Társaság” vezérképviseletét

ség elérésére 6 ekevasat véve 16 cm. mély szántásnál, minden ekevas húzásához kell 14-2 H, tehát 6 ekevasnál 82-5 H, a gép súlyának előrevitelére kell 82 lóerő, összesen 167-2 lóerő szükséges.

A benzinfogyasztás kitesz 83.6 kgramot óránként 1 kgram benzin 23 fillér így összesen 19 korona 22 fillér a költség csak benzinre, olaj, zsír, kezelőszemélyzet, amortizáció, stb. nélkül, óránként.

Huszonnyolc centiméter mély szántásnál, szüksége van ezen 6 ekevasú Turul ekének; 275-88 lóerőre, 137-94 kgram benzinre, ez egyedül 31 korona 72 fillér óránként, olaj, zsír, kezelőszemélyzet, amortizáció, stb. nélkül.

Ezen számításom egy közepszerű, felig kötött talajban való szántásra van véve, e mellett a gép csak sík talajon mozoghat, mert mihelyt egy legkisebb emelkedés jön, úgy sokkal több erőt kell számítani a gépnek előremozdítására.

Most, kérdezem, miképpen lehetett ama bizonyos hirben, katasztrális holdankint a költségeket összesen 1 korona 50 fillérre tenni?

Avagy talán az igen tisztelt feltaláló úr, összekötésben van a repülőgépeket feltaláló francia mérnökökkel, így talán egy kormányozható léghajó fogja vontatni az ő kormányozható Turul ekéjét?

Ez esetben igen ajánlanám gépének a következő elnevezést: »Repülő motoros Turul eke.«

Ha talán a feltaláló úr gépét elsőrendű rúgókkal, kerekeit prima pneumatikkal látná el, annak volna teteje, mert omnibusznak használhatná, és mivel Bajaszentistvánra nincs vasúti közlekedés, igen egészséges közlekedési vállalatot állíthatna fel, természetesen állami subventió nélkül, de legalább ott a gépet megcsodálnák.

Hogy a Turul motor eke, mint az a lapokban írva volt, szabadalmazva volna, ennyit és ennyit végezne, egy katasztrális hold felszántása 1 korona 50 fillérbe kerülne, állami támogatásban részesülne, korszakalkotó találmány volna stb. Mindezeket tagadásba veszem. *Turul eke szabadalom nincsen*, ha nincs gép, nem lehetett kipróbálva, nem lehetett adatokat felállítani és nem kaphat állami subvenciót.

Ezen adatok felállítása előtt ajánlottam volna feltaláló úrnak, hogy fogott volna be 6 erős jól menő lovat egy közönséges egyvasu ekébe, szántott volna vele percnként 152 méter gyorsasággal, aztán nézte volna meg a földet miként néz az ki, hogy hol és hogyan fekszik az a földszelvény, melyet az eke kivág — akkor egy kissé lehült volna és nem lépett volna ilyen képtelen adatokkal egy város közönsége elé.

Köszegi Károly.

Chinorányi tanár előadása.

A ki a bajai főgimnázium szabadliceumi előadásának tavalyi rendes látogatója volt, érdekes összehasonlítást tehet ezen előadások tavalyi és idejéi publikuma közt. Míg tavaly a látogatók csaknem kizáróan a gimnáziumi növendékek szüleiből, vagy az intézettel más nexusban állókból rekrutálódtak, addig az idén a tudás iránt való meleg érdeklődés egyre nagyobb közönséget vonz, vonz azok soraiból is, akik az intézettel semmiféle összeköttetésben sem állnak. Ezen öröndetes tényt jegyezhetjük fel a tegnapi előadásról is, mely alkalommal *Chinorányi Ede* főgimn. tanár az *ékszerekről* tartott nagy tetszéssel fogadott előadást.

»Hogy mióta hord az ember magán ékszereket? Ha e kérdésre — ugymond — felelet akarunk, visszamehetünk egész Mózes

idejéig, mert már Mózes egyik könyvében szó van arról, hogy a főpap 12 ékszerrel díszített ruhát öltött magára, mely Juda tizenkét törzsének volt szentelve. Az ékszerekről Homeros is megemlékszik, Pliniusban meg pláne sokszor van róla szó. Az ékszereket nemcsak a civilizált világban viselik és viselték, de viselik a legexotikusabb országokban is, az utóbbiakban azonban igen gyakran a kényelem és a jóízű rováására. Egy angol utazó tesz említést arról, hogy alkalmá volt egy olyan indus hölgyet látni, a ki nem kevesebb, mint nyolc kg.-nyi súlyú különféle ékszert hordott magán.

A drágakövek királya — folytatta igen érdekes előadását — a gyémánt, (melyet Plato megkristályosított aranyak tart), a gyémántnak különösen teljesen színtelen faja, melyet aztán Amsterdamban, illetőleg Antwerpenben, — ahol a lakosság háromnegyed része gyémántszelvéssel foglalkozik — *brillianttá* csiszolnak. Elmondotta néhány világhírű gyémántnak kétségkívül érdekes történetét; elmondotta továbbá, hogy a gyémántot, annak legszebb példányait, így a *Nagymogult* és a *Kob-i-noort* Indiában találták, bár nem kevésbé szép példányokra akadtak az angolbúr háború színhelyén: Transzvámban is. Innen származik a világhírű *Décsillaga* nevű gyémánt, melyet egy rabszolga talált s amellyel, miután sokáig rejtegette, szabadságát váltotta meg.

A gyémánttal, illetőleg a briliánsokkal egyesek — persze akik tehetik — mesébe illő fényűzést fejtenek ki. Európa-szerte közbeszéd tárgya volt annak idején az a diszruha, amelyben *Esterházy Pál* herceg *II. Ferenc* császár koronázásán megjelent. Nem kevesebb, mint 50000 drb. briliáns és egyéb drágakövel volt a ruha díszítve; maga a dísz-csákó forgója 5000 darab gyémántból állott. Nem kevesebb nagy luxust fejtenek ki az ékszerhordás terén az amerikai milliárdosok feleségei is. Az egyik lady *Vanderbilt* ékszereinek értékét nyolc millió koronára becsülik.

De gyémántnak nemcsak, mint ékszernek jut fontos szerep. Minden gyerek tudja, hogy milyen fontos szerep jut a gyémántnak péld. az üveges-ipar terén. Az üveg metszésére a gyémántnak egy olcsóbb fajtáját, az u. n. *carbonat*-ot használják. A sziklafúróknak gyémánt-hegygyel való ellátása korszakot jelent az alagút-fúrások történetében.

Ismertette még a jeles tanár a gyémánt versenytársait: a rubintot, a smaragdot, a szafírt, az igazgyöngyöt és végül, a mi csodálatos tűzű magyar ékkövéinket: a nemes opált. Itt csodálkozását fejezte ki az előadó hogy ez az ékkő, mely színpompára nézve páratlan, nem tud nemzeti ékszerünké válni.

Az érdekes előadás mindvégig lekötve tartotta az előkelő közönség figyelmét, mely végül zajos tapsokban adott tetszésének kifejezést.

—r—l.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1908. márc. 26.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülése *Justh Gyula* ama kijelentésével kezdődött, hogy báró *Bánffy Dezső*nek bejegyzett legutóbbi indítványa kimaradt a képviselőház naplójából. A hibát kifogják javítani. Következik a házszabály-revizio *részletes tárgyalása*.

Mérey Lajos beterjeszti a koalíciós pártok által elfogadott amaz indítványát, hogy egy törvényjavaslat tárgyalásánál százötven képviselő kívánságára kimondhatják a sürgősséget; a sürgősség kimondása után pedig csak két képviselő szólalhatson fel az indítvány mellett és ugyancsak kettő ellene.

Nagy György disszidens azt ajánlja, hogy a sürgősséget csak az általános vita után lehessen kérni.

Farkasházy százötven képviselő helyett

kétszázötven képviselőt ajánl, a kiknek kívánságára a sürgősség kimondható.

Farkasházy után **Vlád Aurél** beszél.

A bankbizottság ülése.

A bankbizottság ma déli 12 órakor ülést tartott gróf *Balhyányi Tivadar* elnöke alatt. Azon tanácskoztak, hogy most precizirozzák-e álláspontjukat, vagy várják be, hogy az a tárgyalás folyamán maga fog kialakulni.

Miniszterek Bécsben.

Gróf *Apponyi Albert* kultuszminiszter és *Josipovich* horvát miniszter ma Bécsbe érkeztek.

Rakodcay eskütétele.

Rakodcay Sándor volt horvát bán, a horvát hétszemélyes tábla elnöke, ma letette Bécsben a király kezébe az esküt. Az eskütételnél jelen voltak: gróf *Apponyi Albert*, *Josipovich Géza* és gróf *Csekonicz András* zászlós úr.

Uralkodók találkozósa.

A német császár tegnap találkozott Velencében az olasz királlyal. A Szent Márk-tér és a csatornákon közlekedő gondolák óriási tömege fényárban úsztak. Az olasz király 8 órakor megjelent a Hohen Zollern hajón, a német császár a hajó lépcsőjén fogadta. A hajón diner volt. A császárné, később az olasz király és a német császár a hajó födéltéréről nézték a csodaszép kivilágítást.

NAPIHIREK.

Kiütéses tifusz Baján.

Riasztó hír verte fel ma Baja város közönségének csendes nyugalmát. Futó tűzként terjedt el a híre annak, hogy Baján egy kiütéses (éh) tifusz eset fordult elő.

A hír megfelel a valóságnak.

Szimrok István 16 éves munkás szerdán este 8 órakor betegen érkezett haza Budapestről, ahol egy kotró-gépnél dolgozott. Mint-hogy nagy fokú láza volt, szülei rögtön elhívták dr. *Köbgyi Károly* orvost, aki megdöbbenve konstátálta, hogy a beteg éhtifuszban szenved. Azonnal jelentést tett a rendőrségnél az esetről. Erre dr. *Bernhart János* t. főorvos is elment a beteg *Tulipán-utca* 3. számú lakásába és ő is megállapította a kiütéses tifuszt.

Dr. *Molnár Mihály* főkapitány nyomban intézkedett, hogy a beteg beszállíttassék a kórházba és megtette a legmesszebb menő óvintézkedéseket.

Ismeretterjesztő előadás. *Bárdos József* főgimnáziumi tanár vasárnap délután 4 órakor fogja a *boszorkány pörökről* szóló, érdekesnek ígérkező előadását megtartani. Belépő díj 20 fillér; jegyek *Wagner Antal* és *Kollár A.* könyvtárosoknál kaphatók.

Az Oltáregylet tegnapi előadását nagy számu közönség élvezte végig. Hiszen a rendezőnek dr. *Koller Imrénének* ügybuzgósága előre is biztosítja mindennek sikerét, amihez fog. Színre került *Poiller Vilmos-nak* »Szent Dorottya« c darabja. A címszerepet *Wunderlich Juliska* játszotta azzal a nyugalommal és biztossággal, mely egyaránt a természet adományának és a lelkiismeretes készültségnek eredménye. A másik főszerep, *Callistát, Jónitz Annuskában* oly kiváló interpretálásra talált,

hogy igaz elismeréssel kell neki adóznunk ritka szép játékáért. Dr. Koller Imréné (Cornelia) régi sikereit ujjal gyarapította. Fogt Tilda, Schapf Irén és Marcell Blanka mint Collista barátnői, Ury Erzsike mint keresztény leány, Wunderlich Mariska az angyalnak, Kovács Dodi a rabnőnek szerepében igen kedvesen feleltek meg szerepük intencióinak. Megjelenésének előkelősége jellemezte Devits Irént (Valeria császárné.) A szokásos élőkép rendezése igen sikerült.

A nyugdíjügyi bizottság pénteken ülést tart. Ez alkalommal tárgyalni fogják a zálogházi alkalmazottak azon kérelmét, hogy ők is vétessenek fel a város nyugdíj státusába.

Tűz ütött ki Adám Mór honvéd-utcai kereskedő házában. A tűz veszedelmesen és gyorsan kezdett terjedni és a legnagyobb baj történhetett volna, ha szerencsére a közelben levő honvédlaktanyából oda nem sietnek a derék honvédek és nagy munkával még idejekorán el nem nyomják a tüzet. Mire a közben értesített tűzoltóság odaért, már vége volt minden bajnak. A gyors segélyért elismerést érdemelnek a derék honvédek.

Uj iparosok. Jerkovicz Ferenc szobafestő, Károlyi Ferenc villanyos szerelő, Jónicz Ernő mészáros, Wiesel Juliska nőszabó, Király Lajos kovács, Oliva Gyula mázoló, Kereskedő János szabó, Kőszegi Károly-féle szab. talajmivelő gépgyár.

Megszűnt ipar. Iparáról lemondott: Vogel Mihály takács, Krausz L. Lajos cipész, Weisz Frank Teréz nőszabó, Raile Márton, Mamuzsits József, Horváth Pál és Marján József cipész és eszmadia, Schön Márkusné nőszabó és Hadzsits Péter sütő.

A Kigyós-ér lecsapolása. Bácsbodrog vármegye alispánja úgy intézkedett, hogy a Kigyós-ér (Bara) lecsapolassék. Minthogy az által Baja város, Bácsbokod, Csávoly, Felsőszentiván, Rém és még más községek rövidséget szenvednének és a nevezett községek teljesen viz nélkül maradnának, a Kigyós-ér mederrendezése ügyében Baja város, Bácsbokod és a többi érdekelt község kifogást emelt az alispán lecsapolató intézkedései ellen. Most értesíti az alispán Baja várost, hogy az ügy a földmivelésügyi miniszter előtt van döntés végett.

A csacsi tragédiája. Megirtuk a napokban, hogy Gorjánác Marin Hercegszántón ördögnek nézte Lovrón Mita szürke csacsiját és agyonlőtte. Ma volt az ügyben a bajai bíróságnál a tárgyalás. A jámbor Gorjánác még ma is azt erősítette, hogy a mit ő agyonlőtt, az egy számbőrbe bujt ördög volt. Gorjánác valahányszor az agyonlőtt ördögről beszélt, mindig keresztet vetett. A bíróság a jámbor Gorjánácot felmentette.

Természetes, folyékony, vegyileg legtisztább szénsavat a világhírű buziásfürdői természetes szénsavas forrásokból szállítanak a karral kivüli Muschong-Buziásfürdői szénsavművek. Ipari célokra szükségelt nagyobb mennyiségek biztosítása már most ajánlatos

Gyarmati-féle szagtalan csukamájolajat szívesen veszik felnőttek és gyermekek. Egy üveg ára 1 kor 60 fillér. Kapható Gyarmati Emil gyógyszertárában Baja, Főter.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.

Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 36.

NYILT-TÉR

Ezen rovatokban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok, ismerősök, akik felejthetetlen jó férjem elhalálása alkalmából őszinte részvétőkkel felkeresni és férjemet utolsó útján elkísérni szívesek voltak, különösen:

a Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata, Iparostársai,

a »Jóerkölcsű Kör« asztaltársaság, Wilhelm Károly karmester Úr és a vezetése alatt közreműködött dalárda összes tagjai, nemkülönben

Marosovits Gyula úr, szomszédom, ki férjemet végóráiban őszinte barátságával bátorította:

fogadják ezúton is magam, valamiért az összes gyászoló rokonaim hálás köszönetét.

özv. Gódár Lajosné.

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Grünwald Dávid-féle mész és építési anyag-üzletet átvettem és azt

Grünwald Dávid utóda DAROCZI IGNÁC

törvénytörvényesen bejegyzett cég alatt tovább fogom vezetni.

Üzletemben mész, cement, gipsz, téglák, cserép, stuccatur-nád, tetőlemez, elszigetelő lemez és egyéb építkezési anyagok, valamint kékkő és raffia a legjobb minőségben, jutányos áron kaphatók.

A tisztelt vevőközönség szíves pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel

DAROCZI IGNÁCZ

Kazinczy Ferenc-utca 4.

6-4

Telefon 33.

ÖZV. SPITZER SIMONNÉ ÉS TÁRSA

Telefon 33.

ajánlja kitűnő minőségűnek elismert gyártmányait:

Fával égetett téglák.	Nyers falazati téglák.	I-a darabos mész	Dunahomok.
Körkemence téglák.	Préselt hatsarkos téglák.	Portland Cement.	Kavics.
Sima cserép.	Kis hatsarkos téglák.	Roman Cement.	Aszfaltlemez.
Francia cement-cserép.	Francia gerinc-téglák.	Stuccatur nád.	

Cementárú gyártmányainkról kívánatra árjegyzékkel szolgálunk.

EREDETI JERUZSÁLEMI PALACKBOROK.

Fehér és vörös fajborok. Ürmös-, aszú- és gyógyborok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a közeledő ünnepekre eredeti palackokban a legkiválóbb minőségű Mischmar, Ekron, Hebron, Julian, Medoc, Alicante super, Haute-Sauterne, stb. stb.

Kóser husvét borokat árusítom, melyek valóságát a jaffai és jeruzsálemi főbb birtokomban lévő hivatalos bizonyítványai igazolják.

Szíves megrendeléseket kérve, vagyok kiváló tisztelettel GRÜNHUT GÁBOR, „SÁRGA CSIKÓ” vendéglős.

Modern jégszekrények,

sörhűtő készülék
szénsav- és levegő-nyomásra

GOLDNER N. EDE

Borkimérő asztalok és mindennemű jégszekrények nagy raktára.

Bárminemű átalakításokat és javításokat e szakban lelkiismeretesen eszközölök.

Jégszekrények részletfizetésre is, kedvező feltételekkel.

Baja, Szt. István-tér 5. szám.

Erzsébet királyné (Fő-utca) 13. sz. üzlethelyiség Május hó 1-ére kiadó. Bővebb felvilágosítást ad fenti.

Kiadó vendéglő-helyiség.

A volt ÉLŐ-féle vendéglő-helyiség a Sugovicza-partján (a „Nemzeti Szálloda” mögött) vendéglő, vagy lakás céljaira kiadó, vagy szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonosnő:

özv. Miovácz Imréné.

6 5

Rosenfeld és Weisz

B a j á n, Mészáros-féle ház

A környék legnagyobb butorraktára

és kárpitos-műhelye.

Számos elismerő nyilatkozatokkal rendelkezünk, miket készséggel bocsájtunk a t. érdeklődők rendelkezésére.

Gáál József mechanikai műhelye Baján
plébánia-templommal szemben.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, miszerint

mechanikai műhelyemben

kerékpárok, varrógépek, mindennemű gramofonok, fegyverek jól, pontosan, gyorsan és olcsón javíttatnak.

Eladok: legjobb gyártmányú **új kerékpárokat** előnyös árak mellett. Kerékpáralkatrészek eladásánál minden árjegyzékből 30 százalék engedményt adok.

Villanycsengők, házi telefonok, villanyvilágítás, acytelenvilágítás felszerelését elvállalom. Valódi Auer-gázharisnyák drbja 40 fillér. Légszeszvilágítás felszerelése.

Légszeszlámpák és csillárok a legolcsóbbtól a legdiszesebbig.

Légszeszkalóhájak és tűzhelyek.

A mélyen tisztelt közönség becses pártkitünő tisztelettel

Gáál József,

mechanikus

Milassin-féle ház,

plébánia-templommal szemben.

Az elavult rendszerű mosás
még csak a haladó kortól elmaradt háziasszonyokra s olyanokra tartozik, akiknek pazarolni való idejük és sok kidobandó pénzük van.

Ezen új rendszerű mosás
azonban azon tisztelt háziasszonyokra tartozik, akiknek az újkor haladásait illetőleg egészséges nélkülességük és nyílt pillantásuk van.

Mert a John féle „**telített gőzű**” mosógép (magyar német és osztr. szab.) idő-munka és költségben közel 75% megtakarítást biztosít szavatosság mellett. Kísérletre is szállítandó.

Kapható: Kapots Nándornál Baján.
Több mosógép napi használatra kiadó.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

$\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál:

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe: **BUZIÁSFÜRDŐN.**

Sürgőnyezim: Muschong-Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Nyomtatott Nánay Lajosnál Baján.

Most jelent meg!!!

GUTIUS: Dr. Gúthi Soma

Humoros törvénytörési karcolatai.

1. Budapesti típusok.
2. Mákvirágok.
3. Törvény nevében.
4. Keresztkérdések.
5. Csenedélet.
6. Jeles firmák.
7. Nevető vádlottak.

Egy-egy kötet ára:

80 fill.

***

Kapható:

ifj. Wagner Antal

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében

B a j á n.

12 ezer töröl vágott 5 sukos
gömbölyű

akácfa-karó

eladó. — Bővebbet:

Hauzler Györgynél

Szeremlei út 47. sz.

Egy fanonc

kezdő fizetéssel azonnal felvétetik Baján

Rosenfeld Albert

fűszer- és csemege kereskedésében.